

Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen

Gaejsietjahken jìh Hyllegen
eatnemevaarjelimmiedajve

Dag 2. Vålådalen 22.08.2025.

Programoversikt dag 2, fredag 22. august 2025

Klokkeslett	Hva	Hvem	Sted
08.00	Frokost + utsjekk fra rom		Vålådalen fjellstasjon
09.00	Styremøte	Styrene	Møterom – Vålådalen fjellstasjon
10.30	Naturum	Ola Fransson <i>Föreståndare</i>	Vålådalen
12.00	Lunsj		Vålådalen fjellstasjon
13.00	Avreise		Vi takker for oss

Orienteringer fra verneforvaltningen

- Ny forvalter ansatt
- Status tiltak
- Naturoppdrag - observasjoner

Flekkmarthånd. Foto: Marit S. Berger

Årets tiltak

- Innfallsport Stugudal camping
- Natursti Haugatjønna, Brekken
- Teller i Møsjødalen
- Skjøtsel på prioriterte setervoller
- Nettside for publikum
- Facebook
- Brosjyre – foreløpig utsatt -

Foto: Befaring Stugudal camping, Marit S Berger

Innfallsporter og informasjonspunkt

Prioritering - framdriftsplan

Informasjonspunkt	Samarbeid med andre verneområder	Kommentarer	Når?
705 Senteret	Skarvan-Roltdalen-Sylan	Mindre tiltak, (tavle med nærmiljøkart og skiltstolpe for stier.)	2025
Stugudal Sentrum	Sylan	Uavklart plansituasjon og foreløpig uavklart med grunneier	2028
Brekken Sentrum	Femund og Sølandet,	Lokalt engasjement. Avklart med grunneier. Krever samfinansiering med andre	2026
Tursti Haugtjønn		Samarbeid med Brekken skole.	2025
Innfallsporter	Samarbeid med andre verneområder	Kommentarer	Når?
Stugudal camping	Ingen	Avklart med grunneier	2025
Torsvollen	Ingen	Avklart med grunneier	2026
Vauldalen Fjellhotell	Femund	Avklart med grunneier. Krever samfinansiering med andre	2027

Verneområdet

Innfallsporter og Informasjonspunkt

1. 705 Senteret
Mulighetsstudie
Informasjonspunkt
Adresse: Kjøfvegen 1

Informasjonspunktet i Ås i Tydal er allerede etablert og er felles med Sylan landskapsvernområde og Skarvan og Roltdalen nasjonalpark.

2. Stugudal turistinfo
Mulighetsstudie
Informasjonspunkt
Adresse: Stugudalvegen 2031

Punktet i Stugudal sentrum skal være felles med Sylan landskapsvernområde.

3. Stugudal camping
Forprosjekt
Innfallsport
Adresse: Stugudalvegen 2270

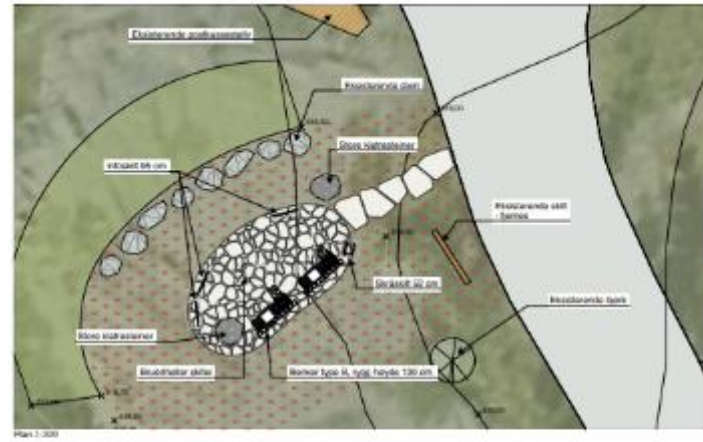
4. Torsvollen
Forprosjekt
Innfallsport
Adresse: Torsvollveien

5. Brekken
Forprosjekt
Informasjonspunkt
Tursti Haugtjønn
Adresse: Aursundveien 3278

6. Vauldalen
Forprosjekt
Innfallsport
Adresse: Melområveien 904

Innfallsport Stugudal camping anlegges sommeren/høsten 2025

- Kyllø Maskin AS – anlegg ikke startet
- Benker – Jønland AS??
- Kartplakat er ferdig
- Temaplakater om råd om ferdsel og samisk reindrift er sendt til produksjon
- Nærmiljøkart – siste korrekturrunde på kartet nå

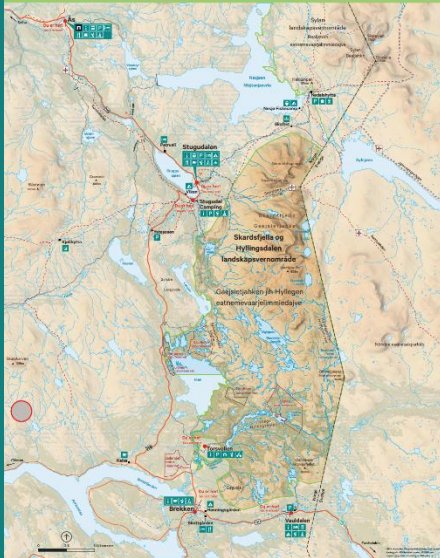

Grensefjell ved Glommas kilder

The border mountains near the source of the Glomma River

Raastevaerih Glomman
gieregi lĩhke

Her finner du rik vassdragsnatur og mektige fjell

Here, you'll find the stunning mix of rich watercourse landscapes and majestic peaks

Daesnie ræjhkoes eatnemem johkigujmie jīh
jeanoējigujmie jīh fāāmijes vaerieh gaavnh

Kartinformasjon Map information / Kaarhteblevnesh

Landskapsvernområdet varierer fra høyfjell i nord, til variert og artsrik vassdragsnatur med vide bjørkeskoger i sør. Verneområdet grenser mot Sverige i øst hvor fjellnaturen fortsetter så langt øyet rekker.

Det er aktiv samisk reindrift på begge sider av riksgrensen, og de mange samiske kulturminnene vitner om lang tids bruk. I området er det flere gamle setervoller, særlig innover Hyllingsdalen og rundt Rien.

Pilegrimsstien, Romboleden, starter i Sverige og går gjennom Skarddøra og ned til Stugudalen. Romboleden kan du følge helt til Nidarosdomen i Trondheim.

This protected area spans from high mountains in the north to diverse and species-rich riverine environments surrounded by expansive birch forests in the south. To the east, the conservation area borders Sweden, where the mountain landscape stretches as far as the eye can see.

Both sides of the border are home to active Sami reindeer herding, and the numerous Sami cultural heritage sites reflect a long history of use. The area also features several old summer pasture farms, particularly in the Hyllingsdalen valley and around Rion.

The Pilgrim Path, Romboleden, begins in Sweden, crosses Skarddøra, and descends into Stugudalen. From there, it continues all the way to the Nidaros Cathedral in Trondheim.

Eatnemevaarjelmiedajve jeerehte guevtielistie noerhtene
jeereldihkie jñ sarhteraejhkoes eatnamasse johkgigumie jñ
jeanoogigumie vñries sãkioboeltigumie årjono. Vaarjolimm
lea raaste Sveerjen voošte luvlene gusnie vaerieh jærhkieh
gãhksee tielme rvyhko.

Rijkeraaston gälbogen bielosno saemien bäätsoine giichtelo, jii doh gellie saemien kultivremojtjesh vuesiehtieh dah leah ätnosne orreme guhkede gietjeste. Dajvesne gellie bäeries sieterieintj, loekoeh Hylleicisla iih Rien häre.

Pilegrimebaalhka, Romboleden, Sveerjesne aalka jñ Durrien tjirrh
jãhta jñ vããlese Stugudalen gãajkoe.

Reinens landskap

Reindeer Landscape
Boytsen eatneme

Reinen former landskapet og er grunnlaget for samisk kultur

Reindeer shape the landscape and form the basis for Sami culture
Bovtse eatnemem hammode jïh lea vâarome saemien kultuvrese

Det er sørsamisk reindrift i store deler av fjellområdene i Trøndelag. Dagens og tidligere tiders samiske bruk, gjør dette til et levende kulturlandskap med dype historiske røtter.

I tidlige tider fangstet samene på villreinen i fangstgropssystemer. Fangstbasert reindrift ble gradvis avløst av nomadisk reindrift med melking av reinen og flytting med reinen gjennom året.

I verneområdene våre finnes kulturminner fra de ulike epokene i reindrifta. Dagens reindrift er modernisert, men er fortsatt ei viktig næring som gir grunnlag for å opprettholde sørsamisk kultur og språk.

Reinkalvene blir født om våren, og dette er den mest sårbare tiden for reinen. Store deler av Skarvan og Røldalen nasjonalpark er kalvingsland for rein. Både nasjonalparken og landskapsvernområdene i Sylan og Skardsfjella - Hyllingsdalen, er viktige beiteområder for rein.

Om sommeren vil reinen opp mot de luftige fjelltoppene for å avkjøle seg og begrense insektplagen. Da trenger den ro.

Om vinteren trekker det meste av reinen i våre verneområder sørover til vinterbeitene i Femundstraktene slik den har gjort i uminnelige tider. På den måten følger reinen sine urgamle vandringsveier.

Som turgårer, vis hensyn og husk:

- Hold avstand til beitinge rein
- La reinflokker i bevegelse passere i fred
- Ta ekstra hensyn til rein om vinteren og om våren i kalvingstida
- Hold hunden i bånd
- Nytt synet av den vakre reinen, bruk kikkert

South Sami reindeer husbandry is widespread in the mountainous areas of creating a living cultural landscape deeply rooted in bygone Sami activity.

In earlier times, Sami hunters trapped wild reindeer using a system of pits. This hunting-based husbandry was gradually replaced by nomadic reindeer herding, including milking and moving the flocks throughout the year. In the protected areas, you can find cultural relics from different epochs of reindeer husbandry. Even with today's modernisation, reindeer farming remains an important source of income and support to Sami culture and language.

The herds are at their most vulnerable in the spring calving season. Reindeer calving territory covers large parts of Skarvan and Ruitdalen National Park, while the national park and protected areas of Syljan and Skardsjøella – Hyllingsdalen, provide important grazing land. In summer, reindeer prefer the breezy mountain tops where there are fewer annoying insects. They need the peace and quiet. In winter, most of the reindeer in our conservation areas wander south to the winter pasture lands of Femund as they have done since time immemorial, following their ancient migration paths.

As a hiker, show consideration and remember:

- Keep your distance from grazing reindeer
- Allow herds on the move to pass undisturbed
- Show extra consideration in the winter and during spring calving time
- Always keep your dog on a lead
- Enjoy observing these beautiful creatures – through binoculars

Aarjelsaemien blaatsoe stoerre bieline vaerijste Tröndslagesne.
Daan beajetje jh aarebi baellij saemien ätneen gaavhtan daate jelle kultuvreesatnaminie sjadta

Dejoli saemih gedtem vjirne vjiremsvaalkine. Bäätsoe vjiremsvaalkigujmie änneti änneti jorksi juhtije bäätsoe gusnie aaltode buhtin jh bovtakujmie juhtin abpe jaapiem. Mijen vaarjelmiedajavine maahita kultuvremojtshes bäätsoen jokehts boelhiikste vusjedh. Daan baarjete bäätsoe erestamete sidteme, men annje viikale jeleme mij vääromem vadta bäätsaemien kultuvrem jh gilem tjaadtjoedith.

Mieshik sòòhpelghe girege jh daate bovtsen prááshkommes baellie. Stoerre biehellie Tjohkell jh Ráalten vaarljimmiedajveste leah bovtsen suelhpedislaante.
Dovne nasjonaaleparhike jh eatneemevaarljimmiedajvhl Bealjahkinie jh Gaejsietjahkinie -
Hollánskie leah viihkelles náátsomedejvhl hvutense.

Gleesge bovtse deitie bejemes tjahide rahtja gusnie jueskebe jh gusnie jfjemes lhtioet vooete vaarjete. Delle raefie daarpeje. Daelvege doh jienjemes bovtsh mjen jaarjellimmedajvine jaarje rahtja daelviegaatomalaante Femundindajvine kuttie guhede gietjeste dorjeme. Naemtie bovtse stien dilmabaaletie vaant erdimmecojainde daerede.

Goh vaanterdaṇṇa, krōṣṭhkeṣṭh ꣳ mujhtieḥ:

- Hôðlth jovnesem bovtse e mij glátœminie
- Baqj krievieh áadtjodh raeflesne vaasedh
- Kêððlth bovtse e mij glátœminie

- Kruunkesin bovtsem esse dæwge jæn stæpæd
- Utnieh blænjam læmtjægietjesne
- Nækt dæm tjæbpiet bovtsem, nuhtij tæhkerden

Skardsfjella og
Hyllingsdalen
landscapsvernómråde

Velkommen inn – ta vare på naturen

Welcome – and thank you for
protecting the environment!

Buerie báeteme – gorredh eatnemem

Du kan gå der du vil på beina og på ski.
Følg helst merkede stier eller løyper. Været kan skifte
raskt i fjellet, ta med nødvendig klar og utstyr.

Du kan raste eller telte hvor du vil, men ta hensyn til
vegetasjon og dyreliv. Pass på at du camper minst
150 m fra bebodd hytte eller hus.

Du kan sykle på veier og kjørespor som Hyllingsdals-
vegen, og Krokveien til Hydikkroken, men det er ikke
tillatt å sykle på stier og i fjellet ellers.
El-sykkel er forbudt uten spesiell tillatelse.

Samiske kulturminner fra før 1917 er automatisk fredet.
Dette kan være gammetufter, melkegroper og bein-
gjemmer. Fangstgroper og rester av fangstanlegg
er også fredet. Gamle hustufter og varder kan være
viktige kulturminner, så la stein og annet ligge. Bygg
ikke nye varder.

I verneområdene kan du plukke bær, sopp og vanlige
planter til eget bruk. Du kan også jakte og fiske
dersom du har gyldig jakt- eller fiskekort for området.

Husk å rydde etter deg og ta med all søppel hjem.
Det gjelder også våtersvett og toalettpapir.

Bål kan du tenne mellom 15. september og 15. april
og resten av året på steder der det åpenbart ikke kan
føre til brann. Følg med på lokale forhold. Ta hensyn til
naturen når du samler ved.

Hunden er velkommen med på tur, men ta hensyn til
vilt, betedyr og mennesker året rundt.
Følg båndtvangsbestemmelsene!

Framkommiddel med motor er i utgangspunktet
forbudt i verneområdene.
Det kreves egen tillatelse til motorferdsel i utmark.

Go wherever you like, but only on foot or on skis. Keep to designated trails. Mountain
weather changes suddenly. Ensure you have adequate clothing and equipment.
Mahtah vaedraeth jaht gofdeah guone sijnth. Odoerth eoremah tsalek-
jamme baakuh jaht loapuh. Vuordih mahtta vork jorksteth vaerose, vah-
sah meatan daerpeh vaarjeth jh dalbaah.

Set up camp wherever you like but show consideration for plants and wildlife.
Stay at least 150 m from any inhabited houses or cabins.
Mahtah baekraeth jaht gjeath guone sijnth, men kriddraeth gjeath jh
kweeth. Jjeath unneeth 150 m hahtjeth jaht gjeath, guone almerh jjeeth.

You can bicycle on roads and tracks such as Hyllingsdalsvegen and Krokveien
to Hydikkroken; however, cycling on hiking trails and in the mountains is not
permitted. Electric bicycles are prohibited unless you have received written
permission.

Mahtah gaagnoh jh vuogmaajagnoh sykkeldih goh Hylleggaagnoh, jh
gaagnoh Hattarmekken gaagnoh, men purjeh hehseme goh baakne jh sijnne
vaerose i baah luhne. Elsykkeldih luhne tsaleketh sijnne luhne.

Sami cultural heritage sites dating from before 1917 are automatically
protected. These may include old ruins, milk pits and bone caches. Trapping
pits and remains of trapping facilities are also protected. Old house ruins and
cairns may be important cultural heritage sites, so leave stones and other items
where they are. Do not build new cairns.

Samien kulturminnet datet år 1917 er automatisk beskyttet.
Mahtta gjeathraeth, melkegroper jh mearvårtheth årroth. Vjeme-
vaeth jh baekraeth jh vuogmaajagnoh baah aq vaerjeth. Samien
gjeathraeth jh vaerjeth mahtta vorksteth kulturminnet årroth, gjeath
baah jorksteth jh purjeh årroth. Ahteth oer vaerjeth gjeath.

You may pick berries, mushrooms and common plants for private use. You can
also hunt and fish if you have a valid hunting or fishing licence for the area.
Vaerjethmeadajine mahtta mearh, goepeth jh sijnne gjeath
jjeeth årroth jjeethraeth. Mahtta aq vjeme jh goeth jh doer luhne
vjeme jaht goethraethraeth gjeath.

Tidy up after your visit and take all rubbish home. This includes wet wipes and
toilet paper.

Mahtah gaagnoh doer mearjeme jh vaeth raatem meatan gjeath.
Aq vjeme jh baekraethraeth.

Open fires are permitted in the period between 15th September and 15th April.
The rest of the year, you may start a fire only if you are completely sure it cannot
spread. Check the local bylaws. Consider the surroundings when collecting firewood.
Mahtah dattet bjeath gjeathraeth 15. - vaerjeth 15. jh almerh jjeethraeth
sijnne guone i mahtta sijnne bjeath. Gjeath voenges naemoestimeh,
kriddraeth eatnemem gjeath mearh gjeath.

Dogs are welcome but please show regard for wild or grazing animals and for
other people. Observe the dog leash law!
Vaeth maah bjeatem meatan, men kriddraeth vjeh, gaathraeth jh
almerh almerh jjeeth. Mahtta naemoestimeh vaethraeth gjeath.

The use of motorized vehicles is not normally permitted in conservation areas,
and a special permit is required.

Motorvevjaestah baah jahtvahnem luhne vaerjethraethraeth.
Daerpeh sijnne luhne ja estje motorvev hualdeth mearjethraethraeth.

Sylan
landscapsvernómråde

Velkommen til Ås i Tydal

Welcome to Ås in Tydal

Buerie báeteme Tydaelien gáajka

Kartinformasjon

Map information | Kaarhtebeivneah

Informasjonspunkt nasjonalpark

Information Point National Park

Bievneah nasjonalaleparhie

Parkering

Parking

Tjoddjettimie

Overnatting

Accommodation

Jigedimie

Servicestasjon

Café/restaurant

Glassoehimmesjje

Enkel servering

Refreshments

Aahkne glassoehimmesjje

Benjinstasjon

Petrol station

Benjinstasjon

Ledestasjon

EV charging station

Gjeathraethraeth

Butikk

Groceries

Bore

Gapahuk

Lean-to shelter

Ljeh-gjeath

Sykkellute

Cycling trail

Sykkellute

Fiskeplass

Fishing spot

Ljeh-gjeath

Utsiktspunkt

Viewpoint

Gjeathraeth

Severdighet

Attraction

Vaerjethraeth

Tursti

Hiking trail

Turvebaaka

Bemning

Toll road

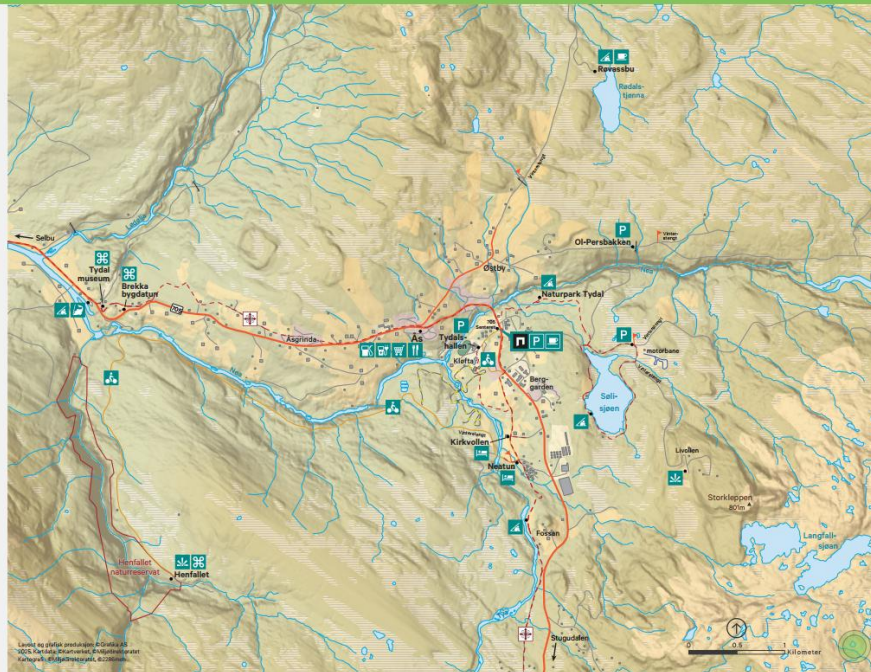
Bjethraethraeth

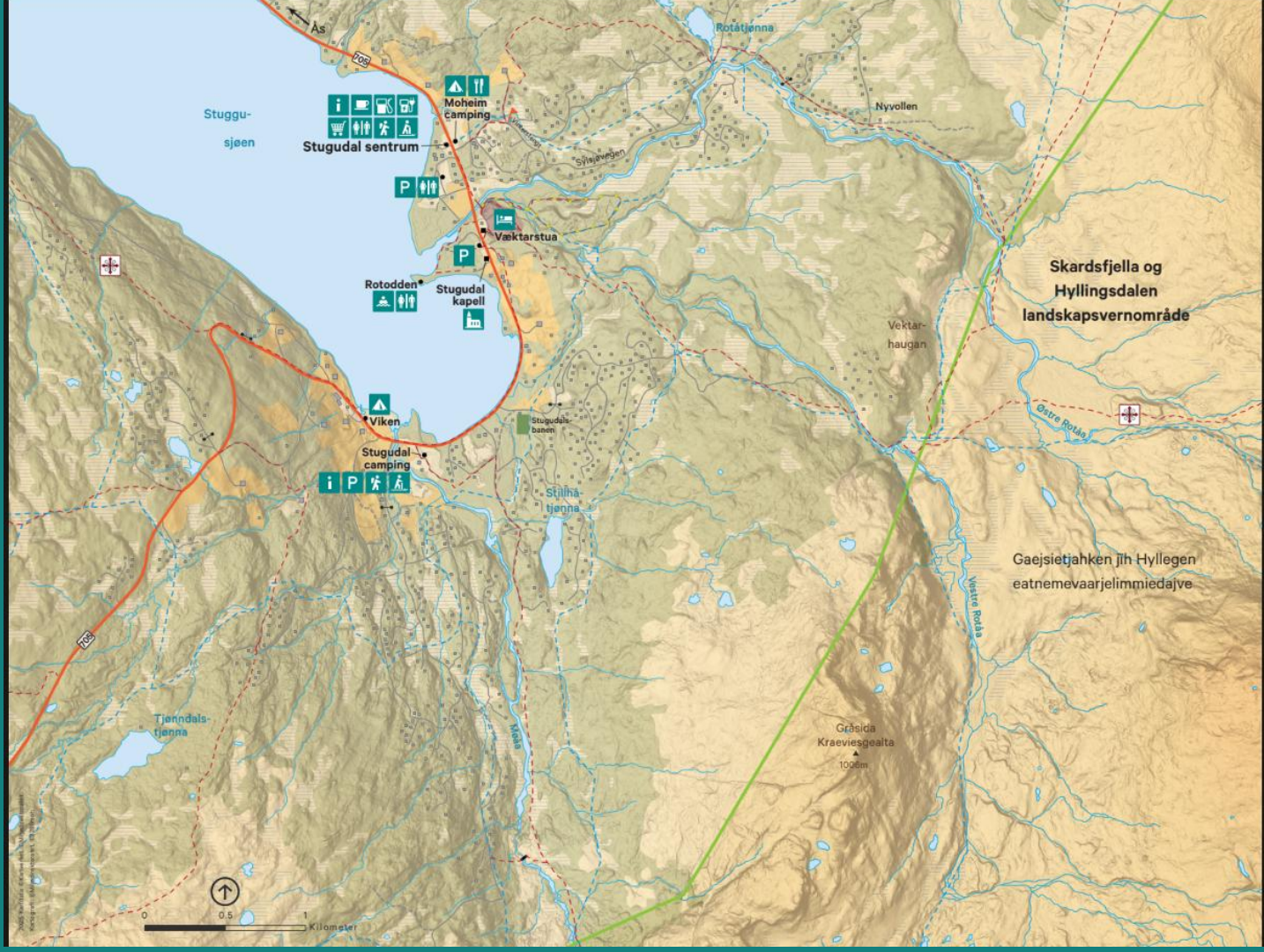

Pilgrimsleden

Care Ways

Pilgrimsbaaka

[illegible]

Natursti Haugatjønnna

- Skolen i Brekken jobber med tekster til naturstipostene.
- Verneområdestyret bidrar med skiltstolper og oppgradering av rasteplasser.
- Tiltaket er avklart med grunneierne.
- Produsent av skilt og skiltstolper er valgt.
- Produsent av møbler til rasteplasser er ikke avklart (Helge Torsvoll er forespurt)
- Valg av grinder for passering av beite
- Åpning av naturstien 18.oktober??? Eller til våren?

vidaXL

**vidaXL Hagegrind med
nettinggjerd dør veggitter
306x75 cm**

Tilbud med ulike rabatter

Størrelse

306 x 150 cm

306 x 175 cm

306 x 125 cm

306 x 250 cm

306 x 225 cm

Fôrbonden

Brekken historie

Ferdselsråd

Fugler ved Haugatjønna

Kulturlandsskap

Fangstgroper ved Haugatjønna

Geologi

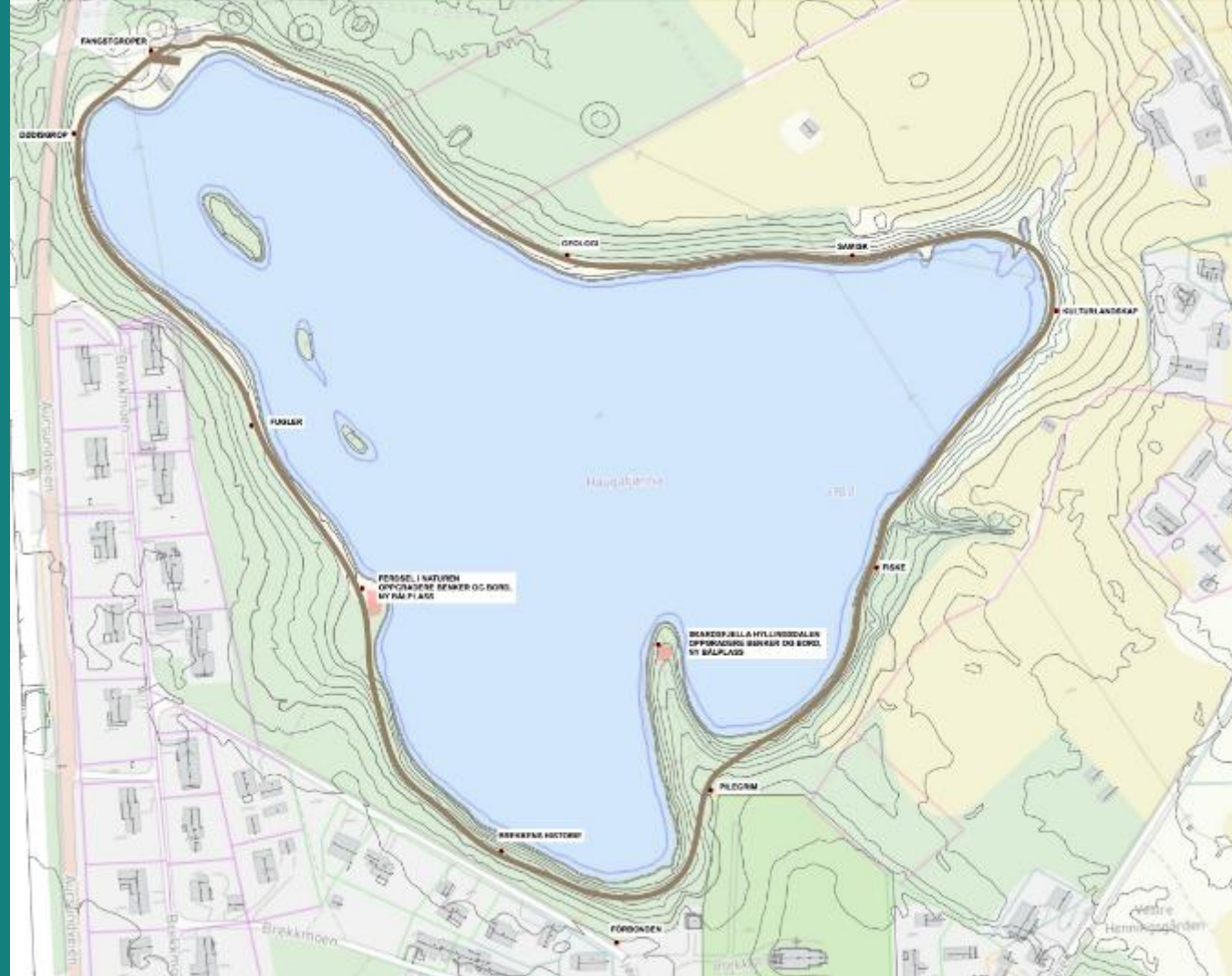
Sørsamisk næring og kultur

Matkultur i Brekken

Fiske i Haugatjønna

Pilegrimskåsa

Skardsfjella og Hyllingsdalen
landscapsvernområde

Gunnar Borgos får Røros kommunes miljøpris 2025

Røros kommunes miljøpris skal gå til noen som med sin innsats for klimaet og miljøet i vår kommune fremstår som et godt eksempel for andre. Med innsats for miljøet menes tiltak som kan gjøre vårt miljø bedre gjennom for eksempel bevaring og tilbakeføring av biologisk mangfold og verdifull natur. I år har formannskapet vedtatt at prisen går til Gunnar Borgos for hans sterke engasjement for vern av naturområder.

Skjøtsel på setervoller.

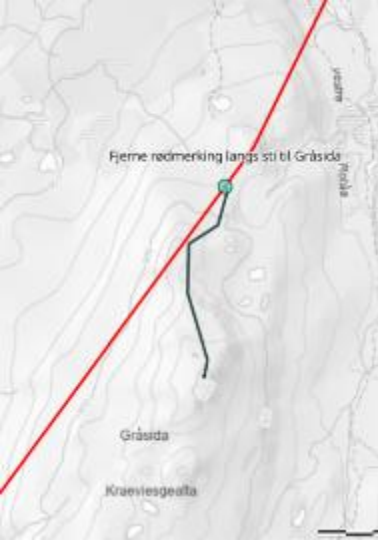
- Tilbud om godtgjørelse på samme måte som tidligere år. 1300 kr /daa
- Tilbakemelding om skjøtsel på Røbekkvollen, Hyddkroken og Strickertvollen. Regner med at også Rihåvollen og Nedre Hyllingsvollen er med i år.
- Gunnar Borgos, eier av Nedre Hyllingsvollen har fått tildelt Røros kommunes miljøpris 2025, for sin faglige formidling og aktive deltakelse for å bevare norsk natur.

Foto: Trondhjems turistforening

Ekskursjon for skolene

- Gjelder mellomtrinnet ved Brekken og Tydal skole (ca 38 elever)
- Gjennomføres 1.-2.september
- Nedalshytta med omegn. Overnatting mv. på Nedalshytta.
- Naturveiledning ved Fjelldriv AS, Martin Røsand, og forvalterne
- Lærerne har ansvar for blikjentlekene og øvrig fritid for elevene
- Kostnadsramme på 50 000 kr. Bruker fondsmidler.

Fjernet stimerking til Gråsida

- Melding fra Hytteeier om nymerket sti 23.06.2025
- Varsel il SNO om å sjekke i terrenget
- SNO la det inn som observasjon i Naturoppdrag.
- Forvalter sjekket med grunneier og TT og Stugudal fjell.
- Forvalter la inn oppdrag om fjerning til SNO i Naturoppdrag
- Oppdrag gjennomført av SNO og forvalter 04.08.2025
- Skrevet notat i ettertid som arkiveres.

Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen

Gaejsietjahken jïh Hyllegen
eatnemevaarjelimmiedajve

Link til reiseregning For deg som har gjort et oppdrag for en statlig virksomhet | DFØ

Linker til informasjon

Nasjonalparkstyret | Forside - styret nettside

Miljøvedtaksregisteret – alle enkeltvedtak – kan abonnere på spesifikke vedtak

Naturbase: Natur og miljø på kart - miljodirektoratet.no

Nettside for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde med naturreservatene:

Start - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde

**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**